

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛЕЙ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ПІД ЧАС ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

¹Дьоміна В.М., ²Дьоміна Т.О.

¹*Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва,*

²*Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна,
м. Харків*

В рамках системного реформування країни здійснюється побудова ефективної децентралізованої системи управління. Реформа передбачає структурні зміни у багатьох сферах суспільного розвитку, вимагає згодженого перетворення багатьох галузевих політик на рівні регіону.

Досвід переходу багатьох країн світу до децентралізації показав, що не існує стандартної моделі децентралізації, процеси і процедури в різних країнах відрізняються і залежать від основних цілей і задач, а також від організаційної структури та механізмів реалізації. Але у сучасної складної економічної системи, якою є будь-який регіон, можна виділити ряд загальних особливостей. По-перше, система характеризується нестійкістю (постійно змінюється роль зовнішніх факторів, будь-який вплив на систему може призвести до значних і непередбачуваних наслідків). По-друге, системі притаманні ефекти узгодження, які проявляються, коли його складові корелюють, узгоджують своє поведіння (відбувається процес впорядкування, виникнення з хаосу певних структур, а відхилення від стану рівноваги породжує пропорційне охоплення взаємозв'язками, узгодженість процесів, що проходять у регіоні). По-третє, у відкритій дисипативній системі вплив ентропії врівноважує її зростання в самій системі, і тому ймовірність виникнення стаціонарного стану досить висока (за умови впливу ентропії, яке перевищує її внутрішнє зростання, виникає і зростає кількість флуктуацій, що підсилюють нестійкість у точках біфуркації).

При моделюванні процесу управління розвитком регіону під час реформування необхідно враховувати надзвичайну складність процесу децентралізації функцій між центральним і регіональним урядами. Він порушує багато аспектів і нажаль не проходить без ускладнень. Між реальним станом і цілями існують провали, причиною яких може бути і політика, і законодавство. Тому аналіз підходів до моделювання є значущим, як і розробка моделі, що адекватно описує породжені перетворенням зміни. Використання лінійних моделей при аналізі складних систем, як правило, не дає реальних результатів, що відповідають дійсності. Природним в існуючій ситуації є перехід до використання нелінійних, нерівноважних і самоорганізуючих моделей. Стан рівноваги або лінійного розвитку є абстракцією, що задовільно описує систему тільки в короткому інтервалі часу. Реально, такі складні системи як регіон, зазнають змін, що носять характер експоненціального, логістичного росту, переходу до атрактора, входу до циклу, здвоєння циклу і т.п. Тобто вони повністю є нелінійними.